

Handläggare
Susanna Nytell
Telefon: 08 508 251 38**Till**
Socialnämnden
2022-05-24

Fördelning av statsbidrag för sociala insatser i utsatta områden 2022

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner fördelning av statsbidrag för sociala insatser för barn och unga enligt nedanstående:

Stadsdels- nämnd	Skol- sociala team	Fördelat utifrån befolkning	Påfyllnads- medel	Totalt
Rinkeby- Kista	1 440 000	6 601 184	5 242 006	13 283 189
Spånga- Tensta	982 000	4 265 532	5 470 321	10 717 853
Hässelby- Vällingby	2 280 000	4 047 452	3 423 573	9 751 025
Enskede- Årsta - Vantör	2 120 000	3 837 716	5 582 439	11 540 155
Hägersten- Älvsjö	1 500 000	1 783 984	4 715 461	7 999 445
Skärholmen	479 240	2 821 643	4 198 713	7 499 596
Totalt	8 801 240	23 357 510	28 632 514	60 791 264

Fredrik Jurdell
SocialdirektörVeronica Carstorp Wolgast
Biträdande förvaltningschef

Sammanfattning

Socialstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att fördela statsbidrag för sociala insatser för barn och unga i utsatta områden. Syftet med statsbidraget är att minska risken för barn och unga att dras in i eller på andra sätt drabbas av kriminalitet. Stockholms stad har möjlighet att rekvirera totalt 60 791 264 kronor under 2022.

Av anvisningarna för statsbidraget framgår att medlen ska användas för verksamhet i de områden i kommunen som presenteras i Polismyndighetens lägesbild över utsatta områden. I Stockholms stad finns utsatta eller särskilt utsatta områden inom stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby, Enskede-Årsta-Vantör, Hägersten-Älvsjö och Skärholmen. Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förslaget att fördela statsbidraget till dessa stadsdelsnämnder enligt nedan beskriven fördelning.

Bakgrund

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under åren 2021-2023 att genomföra en satsning på sociala insatser för barn och unga i utsatta områden genom att fördela medel till de 26 kommuner som finns på polisens lägesbild för utsatta områden. Vilka de utsatta områdena är finns senast beskrivet i rapporten "Lägesbild över utsatta områden" från december 2021 (se bilaga).

För 2022 hade Socialstyrelsen ursprungligen i uppdrag att fördela 243 500 000 kronor, varav Stockholms stad har möjlighet att rekvirera 32 158 750 kronor. Det är något mindre än 2021, då staden kunde rekvirera 32 926 000 kr.

Under 2021 fördelades även medel via Delegationen mot segregation (Delmos). Stockholms stad tilldelades då 19 815 000 kronor som sedan fördelades inom staden genom ett ansökningsförfarande. Åtta stadsdelsnämnder samt arbetsmarknadsnämnden fick ta del av dessa medel under 2021. Regeringen har under våren 2022 beslutat om ändringar i Delegationen mot segregations (Delmos) regleringsbrev som innebär en omfördelning av medel för statsbidrag. Ändringarna innebär att inga nya medel kommer att fördelas till kommuner och regioner enligt förordningen om statsbidrag till kommuner och regioner för att minska och motverka segregation. Drygt 218 miljoner kronor har istället överförts till Socialstyrelsen för att fördelas till kommuner inom uppdraget om sociala insatser i utsatta områden. Socialstyrelsen har fördelat dessa påfyllnadsmedel till samma 26 kommuner och Stockholms stad kan rekvirera 28 632 514 kr.

Totalt har staden alltså möjlighet att rekvirera 60 791 264 för sociala insatser för barn och unga i utsatta områden under 2022. Medlen kan användas till och med 31 december 2022. De kan även användas retroaktivt för verksamhet från och med 1 januari 2022. Om staden inte har använt hela statsbidraget under 2022 ska återstående medel återbetalas till Socialstyrelsen. Staden kan även bli återbetalningsskyldig om medlen inte används i enlighet med syftet för statsbidraget.

Ärendets beredning

Tjänsteutlåtandet har utarbetats inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 18 maj 2022 och funktionshinderrådet har haft möjlighet att ta del av ärendet den 19 maj 2022.

Ärendet

Statsbidragets syfte och användningsområden

Socialstyrelsen skriver i sina anvisningar att satsningen syftar till att minska risken för att barn och unga dras in i eller på andra sätt drabbas av kriminalitet. Det kan handla om insatser som kompletterar och förstärker verksamhet som kommunerna redan bedriver inom ramen för det brottsförebyggande arbetet, exempelvis fler fältarbetare eller motsvarande som arbetar uppsökande och relationsbyggande gentemot barn och ungdomar. Det kan även handla om olika former av strukturerad samverkan mellan skola, socialtjänst och polis på individnivå som kan syfta till att stärka socialtjänstens förutsättningar att identifiera unga som kan vara i behov av insatser kring barn och unga som hamnat i eller riskerar att hamna i en kriminell livsstil.

I anvisningarna framhålls att medlen kan användas till insatser som kompletterar, utvecklar, och förstärker verksamhet som bedrivs inom ramen för det brottsförebyggande arbetet. Medlen får inte ersätta befintlig verksamhet som redan bedrivs när medel rekvireras. Medlen kan användas för att utveckla och strukturera samverkan mellan aktörer i lokalsamhället såsom socialtjänst, polis och skola. Andra berörda aktörer är exempelvis civilsamhället, hälso- och sjukvården och kommunala bostadsbolag. Även föräldrar och andra nära anhöriga är viktiga att inkludera i samverkan.

I anvisningarna ges följande exempel på vad medlen kan användas till:

- En ökad närvaro av fältarbetare
- En ökad tillgänglighet av socialtjänstens verksamhet i det utsatta området
- Arbetsformen: individsamverkan kring barn i sociala insatsgrupper (SIG)
- Arbetsformen: individsamverkan kring barn i skola-socialtjänst-polis-fritid men också samverkan på grupp- och/eller områdesnivå (SSPF)
- Samverkan mellan aktörer i lokalsamhället såsom socialtjänst, polis, skola och allmännyttan/ bostadsbolag
- Skolsociala team
- Strukturerad samverkan med det lokala civilsamhället, exempelvis idrottsföreningar och fritidsverksamhet för barn och unga

Förutsättningar för fördelning av statsbidraget inom staden

Av anvisningarna för statsbidraget och för påfyllnadsmedlen framgår att medlen avser verksamhet i de områden i kommunen som presenteras i Polismyndighetens lägesbild över utsatta områden. Enligt polisens bedömning från december 2021 finns följande utsatta eller särskilt utsatta områden inom Stockholms stad, fördelade utifrån de stadsdelsnämnder de tillhör:

- Rinkeby-Kista: Husby (Särskilt utsatt område) och Rinkeby (Särskilt utsatt område)
- Spånga-Tensta: Tensta (Särskilt utsatt område)
- Hässelby-Vällingby: Hässelby/Vällingby (Utsatt område)
- Enskede-Årsta-Vantör: Hagsätra/Rågsved (Utsatt område) och Östberga (Utsatt område)
- Hägersten-Älvsjö: Älvsjö/Solberga (Utsatt område)
- Skärholmen: Bredäng (Utsatt område) och Vårberg (Utsatt område)

Detta är samma stadsdelsnämnder som fick ta del av statsbidraget för år 2021, eftersom det inte skett några förändringar i Polismyndighetens lägesbild över utsatta områden inom Stockholms stad sedan föregående år.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att statsbidraget och påfyllnadsmedlen för sociala insatser för barn och unga i utsatta områden fördelas till stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby, Enskede-Årsta-Vantör, Hägersten-Älvsjö och Skärholmen, i enlighet med anvisningarna för statsbidraget.

Fördelningen mellan stadsdelsområdena baseras på invånarantalet i de utsatta eller särskilt utsatta områdena, där de särskilt utsatta områdena har viktats högre, vilket innebär att de stadsdelsnämnder som har särskilt utsatta områden får en högre tilldelning per invånare i dessa områden. Befolkningen i områdena är beräknad utifrån de basområden som motsvarar de geografiska områden som anges i polisens lägesbild.

En del av statsbidraget riktas till utökad verksamhet inom skolsociala team. Fördelningen för skolsociala team baseras på stadsdelsnämndernas egna bedömningar av behov av medel för detta ändamål. Stadsdelsnämnderna kan välja att använda en större del av statsbidraget till att utöka verksamheten inom skolsociala team, då detta ligger inom ramen för syftet med statsbidraget.

När det gäller de påfyllnadsmedel som staden har rekviderat för år 2022 föreslås att dessa fördelas delvis utifrån föregående års fördelning av Delmos-medel, och delvis utifrån befolkningen i de utsatta eller särskilt utsatta områdena, enligt samma modell som beskrivits ovan.

Det är viktigt att beakta att även om satsningen på sociala insatser för barn och unga i utsatta områden pågår under åren 2021-2023 så har Socialstyrelsen i nuläget ingen information om eventuella påfyllnadsmedel eller motsvarande medel kommer att beviljas under 2023. Om det sker förändringar i polisens lägesbild över utsatta och särskilt utsatta områden kommer detta att påverka fördelningen av statsbidrag mellan kommuner, och även fördelningen inom staden. Många av de utsatta eller särskilt utsatta områdena inom Stockholms stad har en positiv utveckling enligt polisens lägesbild.

Stadsdelsnämnderna ska använda statsbidraget, inklusive påfyllnadsmedlen, för de syften som anges ovan och i övrigt följa de anvisningar som angetts av Socialstyrelsen. I början av nästa år ska stadsdelsnämnderna återrapporera till socialförvaltningen hur de har använt statsbidraget. Socialförvaltningen återrapporerar sedan till Socialstyrelsen för stadens räkning.

Förvaltningen föreslår att statsbidraget och påfyllnadsmedlen fördelas enligt nedanstående tabell:

Stadsdels- nämnd	Skol- sociala team	Fördelat utifrån befolkning	Påfyllnads- medel	Totalt
Rinkeby- Kista	1 440 000	6 601 184	5 242 006	13 283 189
Spånga- Tensta	982 000	4 265 532	5 470 321	10 717 853
Hässelby- Vällingby	2 280 000	4 047 452	3 423 573	9 751 025
Enskede- Årsta - Vantör	2 120 000	3 837 716	5 582 439	11 540 155
Hägersten- Älvsjö	1 500 000	1 783 984	4 715 461	7 999 445
Skärholmen	479 240	2 821 643	4 198 713	7 499 596
Totalt	8 801 240	23 357 510	28 632 514	60 791 264

Bilagor

1. Socialstyrelsens anvisningar för att rekvirera statsbidrag för sociala insatser för barn och unga i utsatta områden 2022.
2. Socialstyrelsens anvisningar för att rekvirera statsbidrag för sociala insatser för barn och unga i utsatta områden, påfyllnadsmedel 2022.
3. Polismyndighetens lägesbild över utsatta områden 2021.